



O'ZBEKISTONDA INVESTITSION FAOLLIKNI RIVOJLANISHI

Dilrabo Malikova Muminovna

*Samarqand iqtisodiyot va servis instituti
"Investitsiya va innovatsiyalar" kafedrası
dotsenti v.b.*

Damir Abduhalilov

Samarqand iqtisodiyot va servis instituti talabasi

Investitsion muhitni yaratish iqtisodiyotning barqaror rivojlanishi, turli soha va hududlarga sarmoya kiritish, shuningdek, tadbirkorlik faolligini rag'batlantirishning asosi hisoblanadi. Bu ishlab chiqarish va ijtimoiy g'oyalarga sarmoya kiritishni rag'batlantiradi, innovatsiyalar imkoniyatlarini kengaytiradi va iqtisodiy va ijtimoiy rivojlanish sifatini oshiradi. Respublikada to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning umumiy investitsiyalar hajmidagi ulushi 2017-yilda 20,4 foizni tashkil etdi, bu o'tgan yilga nisbatan 40,7 foizga o'sganligini anglatadi. Xalqaro ekspertlarning fikricha, O'zbekiston to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarni jalb qilish uchun jozibador davlat bo'lib, ishbilarmonlik muhitini yaxshilashga qaratilgan me'yoriy-huquqiy islohotlar tufayli o'z faoliyatini yaxshilagan.

Biroq, ijobiy o'zgarishlarga qaramay, ayrim ko'rsatkichlar bo'yicha O'zbekiston reytingi yetarlicha yuqori emasligi investorlarning investitsiya faolligini cheklashi mumkin. Global investitsiya sharoitlari mamlakatda eng qulay investitsiya muhitini yaratish uchun qo'shimcha harakatlarni talab qiladi. Investitsion muhitni baholash uchun potensial investorlar turli tahliliy va tadqiqot kompaniyalari ma'lumotlariga murojaat qilishadi. Ushbu reytinglardan biri Jahon banki tomonidan taqdim etilgan "Biznes yuritish" reytingidir. O'zbekiston biznes yuritish qulayligi reytingini sezilarli darajada yaxshiladi va 2018-yilda 190 ta davlat orasida 74-o'rinni egalladi (2013-yilda 154-o'ringa ko'tarilgan), bu byurokratiyani kamaytirish va tadbirkorlar uchun tartib-qoidalarni soddalashtirishga qaratilgan sa'y-harakatlarni aks ettiradi. Shunday qilib, O'zbekiston investitsiyalarni jalb qilish va qulay investitsiya muhitini yaratish borasidagi sa'y-harakatlarini takomillashtirishda davom etmoqda.

O'zbekiston salmoqli sarmoyaviy salohiyatga ega: rivojlanayotgan iqtisodiyot, boy tabiiy resurslar, o'sib borayotgan ichki bozor. So'nggi yillarda O'zbekistonda investitsiya muhitini yaxshilash bo'yicha chora-tadbirlar amalga oshirildi: soliq va bojxona faoliyatini tartibga solish sohasidagi islohotlar. Investorlar huquqlarini himoya qilish. Korruptsiyaga qarshi kurash. Infratuzilmani rivojlantirish. Bunday sa'y-harakatlarga qaramay, O'zbekistondagi sarmoyaviy muhitda hamon qator muammolar



mavjud: byurokratik to'siqlar; sud-huquq tizimining nomukammalligi; malakali kadrlar yetishmasligi; elektr-energiyasining yuqori narxi.

Qulay iqlim yaratish chora-tadbirlarini amalga oshirilishini vaziyat talab etmoqda. Qonunchilikni yanada takomillashtirish: investorlar huquqlarini himoya qilishga qaratilgan qonunlarni qabul qilish. Ruxsatnomalar va litsenziyalar olish tartiblarini soddalashtirish. Investorlar uchun soliq yukini kamaytirish. Sud-huquq tizimini takomillashtirish: sud-huquq tizimining shaffofligi va samaradorligini oshirish. Nizolarni hal qilish muddatini qisqartirish. Infratuzilmani rivojlantirish: yangi avtomobil yo'llari, temir yo'llar, aeroportlar qurilishi. Telekommunikatsiya tizimini rivojlantirish. Elektr va boshqa kommunal xizmatlardan foydalanishni ta'minlash. Kadrlar malakasini oshirish: ta'lim va kadrlar tayyorlash tizimini rivojlantirish. Xorijiy mutaxassislarni jalb qilish. Elektr narxini pasaytirish: energiya infratuzilmasini modernizatsiya qilish. Muqobil energiya manbalarini rivojlantirish. Investorlar uchun axborot tizimini yaratish: O'zbekistondagi investitsiya imkoniyatlari haqida ma'lumot berish. Investorlarga maslahat yordamini ko'rsatish. Investitsion forumlar va konferentsiyalar o'tkazish.

Kutilayotgan natijalar: O'zbekistonga investitsiyalar oqimining oshishi. Yangi ish o'rinlarini yaratish. Iqtisodiy o'sishni rag'batlantirish. Aholining turmush darajasini oshirish. Davlat siyosati: O'zbekistonda 2022-2026-yillarga mo'ljallangan investitsiya dasturi qabul qilindi. Dastur sarmoya kiritish uchun qulay muhit yaratish bo'yicha kompleks chora-tadbirlarni amalga oshirishni nazarda tutadi. Dasturning amalga oshirilishi O'zbekistonga katta investitsiyalarni jalb qilishi, bu esa mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishga xizmat qilishi kutilmoqda.

Xulosa: Investitsiyalarni rivojlantirish uchun qulay muhit yaratish O'zbekiston uchun eng muhim vazifalardan biridir. Investitsiyalarni rivojlantirish strategiyasida nazarda tutilgan chora-tadbirlarning amalga oshirilishi mamlakatimizga sezilarli investitsiyalarni jalb qilish uchun shart-sharoit yaratadi, bu esa iqtisodiy o'sish va O'zbekiston fuqarolari farovonligini oshirishga xizmat qiladi. Qo'shimcha chora-tadbirlar: Iqtisodiyotning shaffofligi va ochiqligini oshirish: Statistik ma'lumotlarni nashr etish. Davlat organlari faoliyati to'g'risidagi ma'lumotlarni oshkor qilish. Korrupsiyani kamaytirish: davlat organlari faoliyati ustidan nazoratni kuchaytirish. Elektron hujjat aylanishi tizimini joriy etish. Fuqarolik jamiyati institutlarini rivojlantirish: tadbirkorlik birlashmalari faoliyatini qo'llab-quvvatlash. Mustaqil ommaviy axborot vositalarining rivojlanishi. Ushbu chora-tadbirlarni amalga oshirish natijalari: O'zbekistonda investitsiya muhitini yaxshilash. Mamlakat iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish. Investorlar tomonidan davlat organlariga ishonchni



mustahkamlash. O'zbekistonda sarmoyani rivojlantirish uchun qulay muhit yaratish davlat va biznesning katta sa'y-harakatlarini talab qiladigan uzoq muddatli vazifadir.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Ashurova, O. Yu., va Shavkatov, E. (2023 yil, noyabr). INNOVATSIYA, RIVOJLANGAN FAOLIYAT, SAMARALI INVESTITSIYA. IV sanoat tsivilizatsiyasida texnika fanlarining roli: Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya (Buyuk Britaniya) (3-jild, 12-14-betlar).
2. Yuldashevna, A.O. (2024). TAHLILI VA INVESTITSİYALARNING JALBATLIGIGA TA'sir etuvchi OMILLAR. Web of Semantics: Fanlararo fanlar jurnali, 2(3), 147-149.1000
3. Mukkhammedov, M. (2020). Empire of Timur and its role in the economic development of Maverannah. American Journal of Social and Humanitarian Research, 1(2), 46-70.
4. Шодмонов, Ш., Мухаммедов, М., & Камилова, Н. (2021). Экономическая теория. Учебник. Т.: Иктисодиет-Молия.
5. Зайналов, Ж. Р., & Мухаммедова, З. М. (2023). ОСНОВНЫЕ ПОДХОДЫ И МОДЕЛИ ФОРМИРОВАНИЯ ФИНАНСОВО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОЙ ПРИВЛЕКАТЕЛЬНОСТИ ТЕРРИТОРИИ. Analysis of world scientific views International Scientific Journal, 1(2), 105-113.
6. Маликова Дилрабо Муминовна, & Мирзаахмадов Шарифбек. (2023). ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИНВЕСТИРОВАНИЯ: ЦЕЛЬ И ЭТАПЫ. Ta'lim Innovatsiyasi Va Integratsiyasi, 5(1), 58–61.
7. Akhmedova, A. T. (2023). THE ESSENCE OF SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AND THE ROLE IN SOCIETY. Miasto Przyszłości, 42, 364-366.
8. Akhmedova, A. T. (2023). IMPACT OF BUSINESS ACTIVITY ON THE FINANCIAL RESULTS OF THE ENTERPRISE. World of Scientific news in Science, 1(1), 161-165.
9. Akhmedova, A. T., & Rasulovich, Z. J. (2023). PROBLEMS OF A COMBINED INSURANCE POLICY CIVIL LIABILITY. EUROPEAN JOURNAL OF BUSINESS STARTUPS AND OPEN SOCIETY, 3(12), 118-120.
10. Ахмедова, А. Т. (2023). ВЛИЯНИЕ ФИНАНСОВОГО МЕХАНИЗМА НА ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ МАЛОГО БИЗНЕСА И ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОГО СУБЪЕКТА. " Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 5(13).
11. Rasulovich, Z. J., & Akhmedova, A. T. (2022). Trends in the Economic Condition in the Conditions of the Recovery of Economic Activity. International Journal on Economics, Finance and Sustainable Development, 4(4), 57-60.
12. Akhmedova, A. T. (2021). Innovative strategic system management of the enterprise. Academic Journal of Digital Economics and Stability, 10, 52-55.



13. Ahmedova, A. T. (2020). System of innovative business strategic management of the enterprise. Middle European Scientific Bulletin, 4(2020), 10-13.
14. Akhmedova, A. T., & Shukhratovna, N. A. (2023). FINANCIAL ASPECTS OF DEVELOPMENT OF INNOVATIVE ACTIVITIES IN SERVICE ENTERPRISES. American Journal of Public Diplomacy and International Studies (2993-2157), 1(8), 151-153.
15. Ахмедова, А. Т. (2023). ФИНАНСОВЫЙ АНАЛИЗ И ЕГО РОЛЬ В ОЦЕНКЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ. Analysis of world scientific views International Scientific Journal, 1(2), 114-122.
16. Ахмедова, А. Т. (2023). ИНФРАСТРУКТУРА РАЗВИТИЯ ФИНАНСОВОГО РЫНКА В УЗБЕКИСТАНЕ. Analysis of world scientific views International Scientific Journal, 1(2), 123-129.

